

Handelsblatt: Πέντε μύθοι και πέντε λάθη στη διάσωση της Ελλάδας

20/Αυγ/2018 14:14

Στους πέντε μύθους και στα πέντε λάθη που αφορούν και που έγιναν στην περίπτωση της Ελλάδας, αναφέρεται η γερμανική εφημερίδα "Handelsblatt", με αφορμή την 20/8.

Κατ' αρχάς η εφημερίδα φιλοξενεί δηλώσεις του Γερμανού υπουργού Οικονομικών Όλαφ Σολτς ο οποίος τονίζει: "Η ολοκλήρωση του προγράμματος της Ελλάδας είναι μια επιτυχία. Οι ζοφερές προγνώσεις των προφητών της καταστροφής δεν επαληθεύτηκαν. Αυτό είναι καλό. Οι πολίτες της Ελλάδας κατέβαλαν μεγάλες προσπάθειες, για τις οποίες αξίζουν σεβασμό".

"Η διάσωση της Ελλάδας αποτελεί επίσης ένδειξη ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, διότι απέδειξε στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι από κοινού είμαστε ισχυρότεροι από ό,τι μόνοι μας. Θεωρώ όμως ότι η διάσωση της Ελλάδας θα πρέπει να μας ενθαρρύνει να αντιμετωπίσουμε αποφασιστικά τα θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης", τόνισε ο κ. Σολτς στην "Handelsblatt".

Στη συνέχεια η γερμανική εφημερίδα αναφέρεται στους 5 μύθους και τα 5 λάθη όσον αφορά τη διάσωση της Ελλάδας:

Οι πέντε μύθοι:

1. Τα κονδύλια της βοήθειας εξανεμίστηκαν από το διεφθαρμένο (ελληνικό) κράτος

"Είναι μύθος ότι όλα τα κονδύλια για την Ελλάδα εξανεμίστηκαν από το διεφθαρμένο ελληνικό κράτος", λέει ο Γιοργκ Ρόχολ, Πρόεδρος του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών του Βερολίνου ESMT. "Αντίθετα, η αλήθεια είναι ότι τα περισσότερα κεφάλαια διατέθηκαν σε τράπεζες και επενδυτές, ιδίως για την αποπληρωμή χρεών, την εξυπηρέτηση τόκων ή ως κεφαλαιουχική ενίσχυση των ελληνικών τραπεζών. Από τα περίπου 290 δισεκατομμύρια ευρώ τα οποία εκταμιεύτηκαν από τον Μάιο του 2010, πάνω από το 80% χρησιμοποιήθηκαν για την αναχρηματοδότηση ληξιπρόθεσμων χρεών".

2. Το ΔΝΤ ήταν ο σκληρός σκύλος

Η αλήθεια είναι ότι στην αρχή του προγράμματος, το ΔΝΤ ήταν ιδιαίτερα αυστηρό στις

δημοσιονομικές απαιτήσεις και τελικά πιο απαισιόδοξο από τους Ευρωπαίους για την εξέλιξη της οικονομίας και του χρέους της Ελλάδας. Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου, το ΔΝΤ έγινε σαφώς πιο ρεαλιστικό, όταν συνειδητοποίησε ότι το πρόγραμμα λιτότητας για την Αθήνα ήταν πολύ σκληρό.

3. Οι Έλληνες είναι τεμπέληδες και δεν έκαναν ποτέ οικονομίες

Το στερεότυπο των "τεμπέληδων Ελλήνων" δεν ίσχυσε ποτέ. Το 2014, εν μέσω κρίσης, σύμφωνα με μια στατιστική του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, οι Έλληνες εργάζονταν κατά μέσο όρο 2.035 ώρες το χρόνο, ενώ οι Γερμανοί μόνο 1.363 ώρες.

Μύθος είναι επίσης ότι το ελληνικό συνταξιοδοτικό σύστημα είναι πολύ πιο "πολυτελές" από το γερμανικό: στην αρχή της κρίσης, το 2010, πριν δηλαδή από όλες τις μεταρρυθμίσεις για το συνταξιοδοτικό, οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα και στη Γερμανία συνταξιοδοτούνταν σχεδόν στην ίδια ηλικία.

Και, είτε πρόκειται για τις συντάξεις είτε για την υγεία, οι περικοπές τις οποίες έπρεπε να υπομείνουν οι Έλληνες κάνουν τις μεταρρυθμίσεις της ατζέντας Σρέντερ να μοιάζουν με δροσερό καλοκαιρινό αεράκι.

4. Η Γερμανία κερδίζει χρήματα από τη διάσωση

Το σωστό είναι ότι από το 2010 η Γερμανία κέρδισε περίπου 2,9 δισεκατομμύρια ευρώ από τους τόκους των δανείων προς της Ελλάδα. Παρ' όλα αυτά, η Γερμανία δεν επωφελήθηκε από την κρίση. Για παράδειγμα, οι διεθνείς πιστωτές, συμπεριλαμβανομένης της Γερμανίας, έχουν χορηγήσει στην Ελλάδα ελάφρυνση του χρέους, η οποία πρόσφατα ανήλθε σε περίπου 34 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η Γερμανία έχει δανείσει χρήματα στην Ελλάδα με πολύ χαμηλότερα επιτόκια από ό,τι συνήθως και θα της επιστραφούν μετά από πολλά χρόνια. Αυτά τα χρήματα θα μπορούσαν εν τω μεταξύ να τα χρησιμοποιήσει για άλλους σκοπούς. Η Γερμανία χορήγησε επίσης δισεκατομμύρια στο Ευρωπαϊκό Ταμείο διάσωσης ESM, το οποίο δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης.

5. Η κρίση χρέους της Ελλάδας τελείωσε πλέον

Γιακάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει λόγος. Αν δει κανείς τους απόλυτους αριθμούς, η χώρα βρίσκεται πιο βαθιά χρεωμένη από ό,τι στην αρχή της κρίσης.

Παρόλα αυτά, η Αθήνα δεν πρόκειται να αντιμετωπίσει κάποια επείγουσα χρηματοδοτική ανάγκη: με ένα αποθεματικό ύψους 24 δισεκατομμυρίων ευρώ το οποίο έχει δημιουργηθεί από δάνεια και ίδιους πόρους, η χώρα θα είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τα επόμενα δύο χρόνια. Μετά η κατάσταση θα μπορούσε να γίνει δύσκολη. Έτσι, το ΔΝΤ πιστεύει ότι από το 2027 το χρέος θα αυξηθεί ξανά.

Τα πέντε μεγαλύτερα λάθη:

1. Η πολιτική υποτίμησε την έκταση της κρίσης

Σχεδόν όλοι οι πολιτικοί παραδέχονται σήμερα ότι την άνοιξη του 2010 υποτίμησαν την έκταση της ελληνικής κρίσης. Δεν μπορούσαν να φανταστούν -και μάλλον δεν ήθελαν να παραδεχτούν- ότι μια χώρα του ευρώ είχε παραποιήσει τόσο τα στοιχεία του προϋπολογισμού της ώστε θα μπορούσε να περιπέσει σε μια τόσο βαθιά κρίση.

Στη Γερμανία, θεώρησαν μάλιστα ότι θα μπορούσαν να αναμείνουν τις εκλογές στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία το 2010, προτού ασχοληθούν με την Ελλάδα. Αυτή η αβεβαιότητα "ήταν δηλητήριο για την εμπιστοσύνη των αγορών ως προς στην πολιτική συνοχή της ευρωζώνης. Συντέλεσε στο να μετατραπεί η ελληνική κρίση σε κρίση του ευρώ", λέει ο οικονομολόγος Λούκας Γκούτενμπεργκ. Ωστόσο, η νομισματική ένωση δεν είχε το 2010 ούτε την εμπειρία να αντιμετωπίσει μια τέτοια κρίση, ούτε διέθετε μια αρχιτεκτονική αντιμετώπισης κρίσεων.

2. Έγιναν πολλές περικοπές και λίγες μεταρρυθμίσεις

Αρχικά, οι πιστωτές της Ελλάδας γνώριζαν κυρίως ένα μέσο για να αναστρέψουν την πορεία της χώρας: τις περικοπές. Αλλά οι αυστηροί δημοσιονομικοί περιορισμοί ώθησαν την Αθήνα όλο και πιο βαθιά στην ύφεση. Ότι θα ήταν καλύτερο να επικεντρωθεί κανείς στις μεταρρυθμίσεις και κάπως λιγότερο στην αποταμίευση το αναγνώρισε νωρίς το ΔΝΤ. Σε μια έκθεση του 2013, αναφέρονταν "σημαντικές αποτυχίες" στο θέμα της διάσωσης της Ελλάδας.

Προφανώς υπήρξε υπερβολική αισιοδοξία στις οικονομικές προβλέψεις. Μαζί με την Αργεντινή, η Ελλάδα είναι μία από τις ελάχιστες χώρες στις οποίες η κανονική προσέγγιση του ΔΝΤ δεν λειτούργησε. Σε αντίθεση με άλλα προγράμματα, η οικονομία δεν ανέκαμψε μέσω της αύξησης των εξαγωγών μετά την αρχική ύφεση.

3. Το κούρεμα ήρθε πολύ αργά

Πολλοί ειδικοί παραδέχονται εκ των υστέρων, ότι το κούρεμα του χρέους τον Φεβρουαρίου του 2012, θα έπρεπε να έχει γίνει νωρίτερα και μάλιστα στην αρχή του προγράμματος βοήθειας την άνοιξη του 2010. "Έτσι θα είχε σταθεροποιηθεί η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας νωρίτερα", πιστεύει ο οικονομολόγος κ. Γκούτενμπεργκ.

4. Ψευδείς υποσχέσεις

Ξανά και ξανά, οι ψευδείς υποσχέσεις τράβηξαν σε μακρός τη διάσωση της Ελλάδας. Οι πιστωτές της συντηρητικής κυβέρνησης του πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά τού υποσχέθηκαν ελάφρυνση του χρέους εάν εφαρμόζονταν οι μεταρρυθμίσεις του δεύτερου πακέτου διάσωσης. Ο Σαμαράς ήταν επίσης στο σωστό δρόμο, αλλά ελάφρυνση του χρέους δεν έγινε τελικά το 2014.

Αλλά ψευδείς υποσχέσεις δεν δόθηκαν μόνο στην Ελλάδα. Το 2015, ο τότε υπουργός Οικονομικών Σόιμπλε έπεισε την απρόθυμη κοινοβουλευτική ομάδα των Χριστιανοδημοκρατών να

εγκρίνει το τρίτο πακέτο διάσωσης με τη δέσμευση της συμμετοχής του ΔΝΤ και της εκ μέρους του πίεσης για σκληρές μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα.

Αλλά ακόμα και τότε ήταν σαφές ότι το Ταμείο δεν θα συνεισέφερε χρήματα, εφ' όσον δεν υπάρξει κούρεμα του χρέους κατά του οποίου αντιπασσόταν με τη σειρά της η Γερμανία. Για τρία χρόνια, Ευρωπαίοι και ΔΝΤ τσακώνονταν και στο τέλος το Ταμείο αποχώρησε...

"Η ενασχόληση με την Ελλάδα πολύ πέραν της έκτασης της πραγματικής κρίσης του ευρώ κατανάλωσε μεγάλη προσοχή και πολιτικό κεφάλαιο, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί καλύτερα για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ευρωζώνης", κατά τον κ. Γκούτενμπεργκ.

5. Η επικοινωνία ήταν κακή

"Το μεγαλύτερο λάθος συνέβη στην αρχή: δεν θα έπρεπε ποτέ να επιτραπεί να δοθεί η εντύπωση στις αγορές ότι υπάρχει η σκέψη να εγκαταλειφθεί εν ανάγκη ένα μέλος της Ευρωζώνης", λέει ο κ. Γκούτενμπεργκ. "Ήδη τότε θα έπρεπε να έχει ειπωθεί καθαρά: Θα πρέπει να υπάρξουν οδυνηρές περικοπές, αλλά μια νομισματική ένωση είναι μη αναστρέψιμη και θα φροντίσουμε να παραμείνει έτσι. Και αυτό θα κοστίζει χρήματα".

Αυτό ακριβώς όμως δεν συνέβη. Ιδίως Γερμανοί πολιτικοί, αρνήθηκαν να παραδεχτούν ότι δεν θα αποφευχθεί η ελάφρυνση του ελληνικού χρέους. Ούτε η πολιτική εξήγησε επαρκώς στους Έλληνες τις δυνατότητες των προγραμμάτων διάσωσης - δηλαδή τον εκσυγχρονισμό της υπερβολικά ρυθμισμένης οικονομίας τους.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)